Vihreä kasvu
Mika Tuuliainen

7.12.2022 VNS 10/2022 vp

Lausunto talousvaliokunnalle

Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi

Elinkeinoelämän keskusliitto EK (myöh. EK) kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selontekona eduskunnalle annetusta Suomen digitaalisesta kompassista.

Selonteko on tervetullut ja oikea-aikainen. Suomen digitaalinen kompassi -selonteko tarjoaa selkeän tilannekuvan, jota vasten ehdotetut tavoitteet ja avaintulokset ovat pääosin hyvin valittuja.
Digitalisaatio- ja datatalouskehitys Suomessa on monilta osin edennyt pisteeseen, jossa ministeriö/sektorikohtaisten ratkaisujen tarjoaminen systeemisiin haasteisiin tai -mahdollisuuksiin ei enää luo kilpailukykyä eikä myöskään lisää tuottavuutta. Suomen digitaalinen kompassi tarjoaa tältä osin digitalisaatio- ja datatalouskehitykselle laadukkaan strategisen asiakirjan, jonka avulla Suomella on mahdollisuus ottaa tuottavuusloikka vuoteen 2030 mennessä.

EK kiittää myös avoimesta ja rakentavasta yhteistyöstä valmisteluprosessin aikana.

EK korostaa Suomen digikompassissa niiden tavoitteiden ja avaintulosten merkitystä, joilla edistetään vihreää siirtymää, osaamista, lisätään digiedelläkävijäyritysten määrää sekä pk-yritysten kyvykkyyttä hyödyntää dataa ja teknologioita liiketoiminnan ja tuottavuuden parantamiseksi.

Kokonaisuutena Suomen digikompassissa on erinomaiset ainekset Suomen digitiekartalle vuoteen 2030. On tärkeää, että TKI-tiekartan toimenpiteet ja Suomen digikompassin toimenpiteet kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa.

Uusi liiketoiminta syntyy digitalisaation ja vihreän siirtymän risteyskohdassa ja näin ollen on kriittinen kokonaisuus Suomen tulevaisuuden kilpailukyvylle.
EK korostaa, että selonteon toimeenpano kattaa priorisoidun joukon vaikuttavuudeltaan korkean tason tavoitteita ja avaintuloksia, jotka ovat mitattavissa. Tässä suhteessa selonteossa mainittu Digisalkku on

kannatettava työkalu, joka mahdollistaa toimeenpanon seurannan osa-alueittain ja tarjoaa näkymän keskeisten hankkeiden etenemiselle ja tilannekuvalle.

Digikompassin toimeenpanon varmistamiseksi se tarvitsee laajaa sitoutumista eri toimijoilta. On toivottavaa, että tällä hallituskaudella perustettu digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministerityöryhmän ja digitoimiston pohjalta kehitetään pysyvä malli hallinnonaloja yhdistävään digitalisaation ja datatalouden johtamiseen. Edellytys on, että selonteosta saadaan linjat Suomen digikehityksen johtamisen työkaluksi sekä velvoitteeksi eri ministeriöille nivoa omat kehityshankkeensa näihin tavoitteisiin.

Vaikuttavuuden varmistamiseksi valtionhallinnon tulosohjaus tulee kytkeä digikompassin priorisoituihin tavoitteisiin ja avaintuloksiin.

Monikansallisten hankkeiden osalta Suomen prioriteettien tulee keskittyä Suomen kilpailukyvyn ja edelläkävijyyden varmistamiseen sekä kriittisen infrastruktuurin kehittämiseen.

Suomen haasteena on se, että digitalisaatio sekä datatalouden ja tietopolitiikan edistäminen ovat olleet alisteisia muille politiikoille. Tämän selonteon myötä Suomella on mahdollisuus kääntää ajattelu toisin päin ja luoda Suomen tuottavuuden askeleet digitalisaation ja datatalouden mahdollisuuksien kautta.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mika Tuuliainen
Johtava asiantuntija